

mitus: nō solū bñficijs p̄sentibus: sed etiaz
 virga emēdatiōis nō desistēte. Nolite ḡ ob-
 durare corda vestra: sicut i amariatōe s̄m
 diē tēptatiōis in deserto. **Ubi tēpta-**
uerūt me patres vestri: Jam tales nō
 sint patres v̄ri: nolite eos imitari patres ve-
 stri erant: sed si nō imitati fueritis p̄ies v̄ri
 non erūt: tamē q̄ de his nati estis: p̄ies v̄ri
 erāt. Et si gentes veniētes ab extremo fr̄e:
 sicut dicit Hieremias: Ad te gētes veniēt
 ab extremo terre: et dicent: Vere mendacia
 coluerūt patres vestri: simulachra in quib⁹
 nō est vtilitas: si gentes dimiserunt simula-
 chra sua: vt venirēt ad deum isrl: quos ip̄e
 deus isrl de egypto p̄ mare rubrū duxit: in
 q̄ inimicos eorū cōsequētes operuit: quos i
 desertū eduxit: māna pavit: nunq̄ v̄gā suā
 ab eorū disciplina tulit: nunq̄ bñficia mise-
 ricordie subtraxit: ipsi debent deserere deū
 suū: cū gētes venerit ad deū ip̄orū: **Ubi tē-**
ptauerūt me p̄ies v̄ri. Probauerūt me
et viderūt opa mea. Quadraginta an-
 nis viderūt opa mea: quadraginta annis
 exacerbauerūt me. Ante illos miracula in
 manu Moysi faciebā: et ip̄i magi magisq̄
 corda obdurabāt. **Quadraginta an-**
nis primus fui generatiōi huic.
 Quid ē prim⁹ fui: Presentavi me i signis
 et virtutib⁹ meis. Nō vno die: nō duob⁹: s̄
 quadraginta annis primus fui generatiōi
 huic. **Et dixi semper isti errāt corde:**
 Hoc significauerūt q̄draginta anni qd̄
 est semp. Quadragenari⁹ em̄ iste numerus
 indicat integritatē seculorū: tanq̄ p̄ficiant
 secula p̄ hūc numerū. Ido dñs q̄draginta
 dieb⁹ ieiunavit. Quadraginta dieb⁹ tēpta-
 tus ē in beremo: et quadraginta dieb⁹ fuit cū
 discipulis post resurrectionē. Primis qua-
 draginta diebus tēptationē: posterioribus
 q̄draginta dieb⁹ cōsolationē oñdit: q̄ cum
 tēptamur sine dubio cōsolamur. Corp⁹ em̄
 ei⁹: id ē ecclesia necesse ē tēptatōes patiat i
 hoc seculo: sed nō deest ille cōsolator q̄ di-
 xit: Ecce ego vobiscū sum vsq̄ ad p̄sūma-
 tionē seculi. Et dixi sp̄ isti errāt corde: Ad
 hoc cū illis fui q̄draginta annis: vt ostēde-
 rem genus tale hoīm: qd̄ me semp exacer-
 bat vsq̄ in finē seculi: q̄ p̄ illos q̄draginta
 annos totū seculū significare voluit. Quid
 est ḡ: Pro illis nō erūt aliq̄ i intrēt i requiē
 dei: Improbati sunt illi q̄bus displicuit mi-
 sericordia dei: q̄ resistēt deo corde indu-
 rato. Illis improbatis: nūquid pdidit de⁹
 p̄p̄tū suū: Nō erit verū: Potēs est deus de

lapidib⁹ istis suscitare filios Abrae. Ergo
 dixi semp isti errāt corde. **Et isti nō co-**
gnouerūt vias meas: quib⁹ iura-
ui i ira mea: si introibunt in requiē
meā. Quib⁹ iuravi in ira mea si introibūt
 i requiē meā: Magnus terror. Ab exulta-
 tiōe cepim⁹: sed ad magnū timorē cōclusit
 psalm⁹ iste: Quib⁹ iuravi in ira mea: si in-
 troibūt in requiē meā. Loqui dñm magnū
 est: quātomagis iurare deū: Jurantē homi-
 nē debes timere: ne p̄pter iurationē faciat
 qd̄ contra voluntatē eius est: quātomagis
 deū qui nihil temere iurare pōt. Iurationē
 ad cōfirmationē voluit esse. Et p̄ quē iurat
 deus: Per seipm. Nō em̄ habet maiorē p̄
 quē iuret: p̄ seipm cōfirmat p̄missa sua: per
 seipm cōfirmat minas suas. Nemo dicat i
 corde suo: verū est quod p̄mittit: falsum ē
 quod minat. Sicut verū est quod p̄mittit:
 sic certū est qd̄ minat. Tā certus debes esse
 de requiē: de felicitate: de eternitate: de im-
 mortalitate: si feceris p̄cepta ip̄ius: q̄ cert⁹
 esse debes de iteritu: de ardore ignis eterni:
 de damnatiōe cum diabolo: si cōtempseris
 p̄cepta eius. Iuravit ergo illis in ira sua:
 ne intrēt in requiē ip̄ius: et tñ oportet aliq̄s
 intrare in requiem ip̄ius. Non em̄ nulli de-
 betur requies ip̄ius. Illis ergo reprobatis
 nos intrabimus: q̄ et si aliqui ex ramis fra-
 cti sunt p̄pter dissimilitudinē et infidelitatē:
 nos p̄pter fidē et bñilitatē inferemur. Nos
 ergo intremus in requiē eius. Un̄ aut̄ intra-
 runt illi q̄ intrauerūt: Illi qui electi sunt: q̄
 nō corde obdurato resistēt: q̄ verū est qd̄
 nō repellat dñs plebē suā.

Explicit Tractatus de ps. XCIII.
 Incipit Tractatus de ps. XCV.

Dominus et frater meus Sever⁹ ad
 huc differt leticiā nostrā: de sermōe
 quem nobis debet: nam qd̄ debitor
 teneat agnoscit. Quis em̄ ecclesias quacūq̄
 trāsitū fecit: letificavit dñs p̄ os ip̄ius: mul-
 tomagis ḡ ista letificāda est: de qua ceteris
 eū dñs p̄pagavit. Sed qd̄ facturi sumus:
 nisi vt seruiam⁹ voluntati ip̄i⁹: Bifferre illū
 tamē dixi fr̄es: non fraudare. Itaq̄ tenete
 debitorē: nec dimittatis nisi cum soluerit.
 Aduertat itaq̄ caritas vestra: quātū donat
 dominus de isto psalmo dicamus aliquid:
 qd̄ quidē iam nostis: sed dulcis est cōme-
 moratio veritatis. Forte cū p̄nūciaret ti-
 tulus eius cum admiratione aliqui audie-
 runt. Inscribit em̄ titulus psalmi. **Quā-**
domus edificabat post captiuita-

Alia lra.
 t̄ offensus.
 t̄ illi.

Alia lra.
 t̄ bi.

Alia lra.
 t̄ vt
 t̄ intrabūt.

tem. Hoc titulo predicto iam in ipso textu psalmi expectabat fortasse qui lapides preciderent de montibus: que moles attraherent: que fundamenta iacerent: que trabes imponerent: que columnae erigerent. Nihil horum cantat: et si aliud aliquid: non ergo consonat psalmus titulo suo: et aliud portat in fronte: aliud in voce: imo nihil aliud: sed intellectores querunt. Loquitur enim de edificatione domus. Omnes lapides ipsius domus intelligant quod cantarunt. Edificat enim domus deo: non illo loco ubi edificavit Salomon. Edificavit enim templum: et de ipso templo audistis modo que dixerit dominus: cum saxa templi et moles ingentes admirarentur discipuli: indicauerunt domino admirationem et stuporem suum. Et dominus illis: *Ame ame dico vobis non reliquet hic lapis super lapidem qui non destruat. Non talis edificatur domus. Nam videte ubi edificat: quia non vno loco aliqua in parte. Sic enim incipit.*

Expositio psalmi.

Cantate domino canticum novum: cantate domino omnis terra. Si canticum novum cantat omnis terra: sic edificat cum cantat: ipsum cantare: edificare est: sed si non vetus cantet. Vetus cantat cupiditas carnis: novum cantat: caritas dei. Quicquid cantaveris de cupiditate vetus cantas: et si non sonat in ore verba canticum novum: non est speciosa laus in ore peccatoris. Melius est ut novus taceas: quam ut veteres cantes: quia si fueris novus et taceris: auribus hominum non sonat. Nam cor tuum non tacet canticum novum: et pervenit ad aures dei qui te fecit hominem novum. Biligis et taces: dilectio ipsa vox est ad deum: et ipsa dilectio canticum novum est. Audi quia canticum novum est. *Sicut dominus: Mandatum novum do vobis: ut vos invicem diligatis. Omnis ergo terra cantat canticum novum. Ubi edificat domus: Omnis terra est domus dei. Si omnis terra domus dei: qui non beret omni terre: ruina est: non domus. Ruina illa vetus: cuius umbram habebat templum illud vetus. Ibi enim diruebatur vetustas ut novitas edificaretur. Et quomodo diruit vetustas? Ame dico vobis inquit: non reliquet lapis super lapidem qui non destruet. Lapis christus est. Sicut ait apostolus: Quoties in christo baptizati estis: christum induistis. Si christum induit quisque baptizatus in christo: quod ponit lapidem super lapidem: nisi qui baptismum super baptismum imponit. Sed nolite terreri: non reliquet quod non destruat. Lapidem enim ad fa-*

bricam novam: que edificatur post captivitatem sic colligunt: et sic illos caritas in unitate constringit: ut non sit lapis super lapidem: sed unus lapis sint omnes lapides. *Ne miremini hoc fecit canticum novum: id est hoc fecit innovatio caritatis. Ad ipsam structuram nos compingit apostolus: et in illa unitate nos constrictos: compaginatus dicens: Sufferentes invicem in dilectione: studentes servare unitatem spiritus: in vinculo pacis. Ubi unitas spiritus: vno lapis: sed unus de multis factus. Quomodo de multis factus: Sufferendo invicem in dilectione. Edificat ergo domus domini dei nostri: edificat: hoc fit: hoc agit: hoc voces iste agunt: hoc lectiones: hoc predicatio evangelii: toto orbe terrarum adhuc edificat. Crevit multum domus hec: et multas gentes implevit: nondum tamen omnes gentes occupavit: crescendo multas tenuit: omnes occupatura est: et contradicitur ab eis qui domesticos eius se esse gloriantur: et dicunt: iam decrevit: adhuc crescit: adhuc crediture sunt omnes gentes que nondum crediderunt. Ne quis dicat: Et illa lingua creditura est: Et barbari credituri sunt: Et quod sibi vult quod spiritus sanctus apparuit in linguis igneis: nisi quia nulli lingue duricia est: que non illo igne solvatur: Neque enim non habemus iam multas gentes barbaras credidisse christo: quo nondum porrectum est romanum imperium: Nam christus possidet. Quod adhuc clausum est eis qui ferro pugnant: non est clausum illi qui ligno pugnat. Dominus enim regnavit a ligno. Quis est qui ligno pugnat? Christus de cruce sua vicit reges: et subiugatis ipsam crucem in fronte fixit: et gloriantur de illa: quia ibi est salus eorum. Hoc agit: sic crescit domus: sic edificat. Et ut noveritis: sequentia psalmi audite. Videte operantes et fabricantes domum. Cantate domino canticum novum: cantate domino omnis terra. *Cantate domino et benedicite nomini eius: benedicite de die in diem salutare eius. Quomodo crescit edificium: Bene inquit nunciate de die in diem salutare eius. De die in diem predicet: de die in diem inquit edificet. Crescat inquit deus domus mea. Et quasi diceret ab operariis: ubi iubet edificari domum: Ubi vis crescere domum tuam? Elige nobis aliquem locum equalem: aliquem locum spaciosum: si tibi amplam domum vis edificari: Ubi iubet ut bene nunciemus de die in diem: Ostendit locum. *Annunciate in gentibus gloriam eius: Gloria inquit eius annunciate in gentibus. Gloria eius: non gloria vestra.***

Alia lra.
† nominat.
† annunciantes.

Alia lra.
† inter gentes.

Constructores gloriam eius bene nunciate in gentibus. Si gloriam vestram annunciate volueritis cadetis: si eius edificabimini cum edificatis. Ideo qui gloriam suam annunciare voluerunt: noluerunt esse in ista domo: et propterea non cantant canticum novum cum omni terra. Non enim comunicant uniuerso orbi terrarum: et ideo non sunt edificantes in domo: sed parietem dealbatum erexerunt. Quanta minatur deus parieti dealbato: sunt testimonia prophetarum innumera. Inimicus maledicit parieti dealbato. Quid est paries dealbatus: nisi hypocrisis: id est simulatio. Foris lucet: intus lutum est. Quod dicturus sum: iam dictum est: sed quia eo spiritu iam dictum est: quem nobis quoque dominus impertiri dignatus est: nos illud diximus: et quicquid modo eodem spiritu dicimus: illi dixerunt qui fuerunt ante nos. Non est ergo permittendum: sed dicendum est: quia dono dei dictum est. Quidam de isto pariete dealbato cum diceret: hoc ait: Quomodo in pariete non coniuncto alijs parietibus: sed singulariter erecto si ostium facias: quisque intrauerit foris est: Sic in illa parte que noluit cantare cum domo canticum novum: se partem voluit struere: et hanc dealbatam non solidatam: quid valet quod habet ianuam. Si intraueris foris inueneris. Quia enim ipsi non per ianuam introierunt: et ianua ipsos non intramittit. Dominus enim dicit: Ego sum ianua: per me intrate. Qui sunt qui intrant per ianuam: Qui gloriam domini querunt: non suam. Qui intrant per ianuam: Qui faciunt quod dictum est: bene nunciate in gentibus gloriam eius. Qui intrat per ianuam pastor ouium est: ait dominus: qui autem per aliam partem ascendit: ille fur est et latro. Qui per ianuam intrat humilis est: qui per aliam partem ascendit superbus est. Ideo illum dixit intrare: illum ascendere: sed ille intrando recipit: ille ascendendo precipitatur. Annunciate in gentibus gloriam eius. Quid est in gentibus: Forte gentes nominant et paucos: Et adhuc habet quod dicat illa pars que erexit parietem dealbatum. Quare: Non gentes sunt getulia: numidia: mauritania: byzantium puincia: Bêtes sunt: auferat sermonem hypocrisis parieti dealbato sermo dei: edificans domum toto orbe terrarum. Parum est quod dixit: annunciate in gentibus gloriam eius: ne aliquas gentes exceptas putares: sequitur et dicit. **In omnibus populis mirabilia eius.** Quoniam magnus dominus et laudabilis nimis: Quis dominus: nisi Iesus christus: magnus et laudabilis nimis: Nostis certe quia

homo apparuit: nostis certe quia in utero femine conceptus est: nostis quia ex utero natus est: nostis quia lactatus est: quia manibus portatus est: quia circumcisus est: quia hostia pro illo oblata est: quia creuit: postremo nostis quia expalmarus est: consputus est: spinis coronatus: crucifixus: mortuus est: lancea percussus est. Nostis quia hec omnia passus est: magnus est et laudabilis nimis. Nolite stemnere paruum: intelligite magnum. Paruus factus est: quia parui eratis: intelligat magnus: et in illo magni eritis. Sic enim edificat domus: sic erigunt moles in ipsa domo: crescunt lapides: qui ducunt ad edificium. Crescite ergo: intelligite christum magnum: et paruus magnus est: Magnus nimis. Finiuit verba: volebat dicere: quantum magnus. Et si tota die diceret magnus: magnus: quid diceret. Tota die dices magnus: finiret aliquando: quia finit dies: magnitudo illius ante dies: ultra dies. Sine die ergo quid diceret. Quomodo magnus dominus et laudabilis nimis. Quid enim dictura est lingua parua ad laudandum magnum: Dicendo nimis: emisit vocem: et dedit cogitationi quod sapiat: tanquam dicens: quod sonare non possum tu cogita: et cum cogitaueris parum erit. Quod cogitatio nullius explicat: lingua alicuius explicat. Magnus dominus et laudabilis nimis. Ipse laudet: ipse predicet: eius gloria nuncietur et edifice domus. **Terribilis est super omnes deos.** Sunt enim dii super quos sit terribilis ille. Videamus quos dicat: et videamus quare dicat. Interim antequam dicat: carissimi aduertite. Ille qui quasi terribilis videtur inter homines: terribilis est super omnes deos. Numquid non fremuerunt gentes: Numquid non populi meditati sunt inania aduersus dominum: et aduersus christum eius: Numquid illi tauri pingues non circumdederunt eum: Numquid non leo ille rugiens fremuit super illum: et intrans in corda seuentium exclamauit: Crucifige crucifige: quasi ille isto fremitu terreret: qui terribilis est: non solum super omnes homines: sed super omnes deos: Ubi enim vult edificare domum: locus ipse siluosus est: vnde dictum est besterno die inuenimus eam in campis silue. Bonum enim ipsam querebat cum diceret: in campis silue. Et vnde siluosus est locus ille: Simulachra colebant homines: non mirum quod porcos pascebant. Filius enim ille erat qui dimisit patrem et omnia sua et assumpsit in meretricibus viuens perdidit: pascebat porcos: id est colebat demonia: et ipsa substitutione

gentiliū silua facta erat oīs terra. Sed ex-
 tirpat siluā qui edificat domū: et p̄pterea di-
 ctū est: cū dom⁹ ei⁹ edificaret post captiui-
 tatē. Tenebant eīm homīes captiui s̄b dia-
 bolo et demonib⁹ seruiebāt: sed redēpti sūt
 a captiuitate: Glendere se eīm potuerūt: sed
 redimere nō potuerūt: Venit redemptor et
 dedit precīū: fudit sanguinē suū: emit orbē
 terrarū. Queritis quid emerit: Videte qđ
 dederit: et inuenite quid emerit. Sanguis
 chasti precīū est. Tanti quid valet: Quid
 nisi totus orbis: Quid nisi omnes gentes:
 Valde ingrati sunt precio suo: aut multū
 supbi sunt qui dicūt: aut illud tā parū cē:
 vt solos afros emerit: aut se tā magnos eē
 p̄ quib⁹ solis illud sit datū. Nō ergo exul-
 tēt: nō supbiant: p̄ toto dedit quātū dedit.
 Nouit quid emerit: qz nouit quātū emerit.
 Inde qz redēpti sumus: post captiuitatem
 edificat domus. Et qui sunt qui nos tene-
 bant i captiuitate: Quia illi quibus dicī:
 annūciate: extirpatores silue sunt: vt extir-
 pent siluā: liberēt de captiuitate terrā et in-
 struant: edificent: annūciando magnitudi-
 nē domus dñi. Vñ silua demonū extirpat:
 nisi predicet ille q̄ super oēs est: Ergo oēs
 gentes demonia habebant deos: quos di-
 cebāt deos: demonia erāt: ap̄lo dicēte ap̄r-
 tius: Quoniā que imolant gentes demo-
 nijs imolant et nō deo. Quia ḡ ideo erant
 in captiuitate: q̄a demonijs imolabant: et
 p̄pterea tota terra siluosa remāserat annū-
 ciatur iste magnus et laudabilis nimis. Et
 quō ostendit magnitudo eius: vt eradicet
 illas supstitiōes sub quib⁹ captiui pplis te-
 nebat: quē redimere aduenit terribilis sup
 omnes deos: Et quasi diceretur illi: quare
 dixisti sup oēs deos. Sāt eīm dij: sequit et
 dicit. Quoniā oēs dij gentiū de-
 monia: Intēdat caritas vestra: Magnū
 aliquid: dicebat paulo ante: magn⁹ domi-
 nus: et tanq̄s deficiens in laude ip̄ius: et lau-
 dabilis nimis. Nōne hoc dixerā: qz dimi-
 sit tibi cogitare qđ non poterat ipse verbis
 explicare: Explicās autē ip̄e verbis: quid
 magnū mihi dixit de dño Iesu christo: An
 qz sup omnia demonia est: Cū eīm dixisset:
 Terribilis sup oēs deos: subiūxit: Qm̄ dij
 gentiū demonia. Nō est magnū esse super
 demonia: poteris hoc et tu si volueris: sed
 si in illū credideris. Ita ne ipsa est illa ma-
 gnitudo laudis: magnus dñs et laudabilis
 nimis: Volēs. n. explicare vt poterat hūa-
 na lingua: et q̄uis magn⁹ sit factor organi spi-

ritus sanct⁹: tamē p̄ angustias spirit⁹ huma-
 ni syllabas sonat: sed cogitatiōes generat.
 Explicare ergo p̄ hanc linguā volēs: quid
 ait: Magn⁹ dñs et laudabilis nimis. Bic:
 dic: quātū laudabilis: dic: Terribilis ē in-
 quit sup omnes deos. Quare dixisti super
 omnes deos: Quoniā omnes dij gentium
 demonia. Et ip̄a est tota laus illi⁹ qui lau-
 dabilis est nimis: qz supat oēs deos gentiū q̄
 sunt demonia. Expecta et audi quid sequit.
Domini⁹ autem celos fecit: Itā ergo
 nō sup demonia solum: sed sup omnes ce-
 los quos fecit. Si diceret sup omnes deos:
 quoniā oēs dij gentiū demonia: et ibi tantū
 mō remaneret laudatio dñi: min⁹ diceret:
 q̄s nos solem⁹ de chasto cogitare. Cū autē
 dixit: Bñs aut celos fecit: vide quid inter-
 sit inter celos et demonia: et videte qđ inter-
 sit inter ip̄os celos et illū q̄ fecit celos. Ecce
 quātū excelsus ē dñs. Nō dixit: dñs autē
 sup celos sedet: fortasse eīm ali⁹ illos fecisse
 putaret sup q̄s sederet: sed dixit: dñs autē
 celos fecit. Si celos fecit: etiā angelos fe-
 cit: Ip̄e fecit angelos: ip̄e fecit ap̄los. Apo-
 stolis cedebāt demonia: s̄ ipsi ap̄li celi erāt
 qui dñm portabāt. Et quē deū portabant:
 A quo facti erāt. Audi quia celi sunt: Celi
 enarrant gloriā dei. Ipsis celis dicī: An-
 nūciate in gentibus gloriā eius: in omnib⁹
 populis mirabilia eius: Qm̄ magn⁹ dñs et
 laudabilis nimis: terribilis ē sup oēs deos.
 Quos deos: Qm̄ omnes dij gentiū demo-
 nia: et ip̄e est terribilis sup oēs deos. Bñs
 autē celos fecit. O celi quos fecit: annūci-
 ate in gentib⁹ gloriā eius. Edificet domus
 sup omnē terrā: cantet omnis terra canticū
 nouū. **Confessio et pulchritudo in
 cōspectu eius:** Pulchritudinez amas.
 His esse pulcer: Confitere. Non dixit pul-
 chritudo et cōfessio: sed confessio et pulchri-
 tudo. Fedus eras: cōfiteri vt sis pulcher.
 Peccator eras: cōfiteri vt sis iust⁹. Fedare
 te potuisti: formosum te facere nō potes.
 Qualis autē est sp̄s n̄r: qui fedā amauit
 vt pulchrā faceret: Quō aut aliquis fedam
 amauit: Nō veni inq̄t vocare iustos: s̄ pec-
 catores. Quos vocas pctōres: vt remane-
 ant peccatores: Nō inq̄t. Et quō non erūt
 peccatores: Cōfessio et pulchritudo in con-
 spectu eius. Cōfitem̄ eīm peccata sua: vo-
 mūt mala q̄ auide vorauerūt. Nō redeunt
 ad vomitū suū: sicut canis immūd⁹: et erit
 cōfessio et pulchritudo. Amam⁹ pulchritu-
 dinē: pus eligam⁹ p̄fessionē: vt sequat pul-
 3

chritudo. Iterū existit qui amat potentiā: amat et magnificentiā: vult esse magn^o quō angeli sunt: Magnificentiā quēdā in angelis: et tanta potētia: vt si faciāt angeli quicquid possunt: sustinere non possit. Et ois homo desiderat potentiā angelorū: sed iusticiā angelorū nō amat. Pius iusticiā dilige: et sequeſ te potentia. Quid enim sequit et hic.

Alia lra. † Sacramenta

Sanctitas et magnificentiā in sanctificatione eius. Tu iam querebas magnificentiā: pius dilige sanctitatē: cū sanctificatus fueris: eris et magnificus. Nā si prepostere pius esse volueris magnificus: ante cadis quā surgas. Nō enim surgis: sed extolleris. Melius surgis si te ille erigat quā nō cadit. Descēdit enim ad te ille quā nō cadit. Tu cecideras: ille descēdit: porrexit tibi manū: nō potes viribus tuis surgere: amplectere manū descēdētis: vt erigaris a forti. Quid ergo? Si cōfessio et pulchritudo in aspectu ei^o: si sanctitas et magnificentiā in sanctificatione ei^o: hoc annūciam^o cū edificam^o domū. Ecce iam annūciatū est gentib^o: quid debeāt facere gentes. Quid annūciauerūt illi qui siluā extirpauerūt: Nā ad ipsas gentes dicat. **Afferte dño patrie gentiū: afferte dño gloriā et honorem:** Nolite vobis: quia et illi qui vobis annūciauerūt: nō suā: sed illi^o gloriā annūciauerūt. Et vos afferte dño gloriā et honore: et dicite: Nō nobis dñe nō nobis: si nomī tuo da gloriā. Nolite spem in homīe ponē: si baptizatur vnusquisq^{ue} vestrū dicat: Ille me baptizauit: de quo amicus sponsi dixit: hic est quā baptizat. Si enim hec dixeritis: affertis dño gloriā et honorem: Afferte domino gloriā et honorem. **Afferte domino gloriā et honorem nomini eius.** Nō nomī hominū: nō nomī vestro: sed nomī eius afferte gloriā. **Tollite hostias et introite in atria eius:** Tollite hostias. Quid allaturi estis: vt introeatis in atria eius? Jam enim creuit dom^o et facta sūt atria: Qui afferūt hostias intrāt in atria. Tauros allaturi sum^o: bircos v^o oues: Absit. Si voluisses sacrificiū dedissem vtiq^{ue}. Ille nobis hostiā cōmēdabat: quā offerre debemus. Videte ne illud sit hostia: de quo iam dudū dixit: Cōfessio et pulchritudo in cōspectu eius. Cōfessio hostia est deo. Ergo gentes si vultis intrare in atria ei^o: nolite vacue intrare. Tollite hostias. Quas hostias nobiscū portaturi sum^o: Sacrificiū deo spūs cōtribulat^o cor cōtritū et hūiliatū deus nō spernit. Cū

humili corde intra i domū dei: et cū hostia intrasti. Si autē superbus es: inanis intras. Nā vnde supbires: nisi inanis esses? Nam si plenus esses nō inflareris. Quō plenus esses: si tecū tolleres hostiā quā portares ad atria dñi? Jam ne diu teneamus: curram^o et cetera. Videte crescētē domū: videte edificū ire p totū orbem terrarū. Gaude te quia intrastis in atria: gaudete quia edificamini in templū dei. Qui enim intrant ipi edificant: ipi sunt dom^o dei. Ille est inhabitator cui edificat domus toto orbe terrarū: et hoc post captiuitatē. **Tollite hostias et introite in atria eius. Adorate dominū in atrio sancto eius.** In ecclesia catholica hoc ē atrū sanctū ei^o. Nemo dicat: ecce h est christus: ecce illic. Exurgēt enim pseudo pphete: dic eis istud: lapis sup lapidē non relinquet quā nō destruat. Ad parietē dealbatū vocatis: in atrio sancto ei^o adoro deū meū. **Comoueat a facie eius vniuersa terra: dicite in nationib^o quā dñs regnauit a ligno. Et enī correxerit orbem terre: qui nō comouebit:** Que testimonia edificatiōis domus dei: intonant nubes celorū per totū orbem terrarū edificari domū dei: et clamauerunt rane de paludib^o nos soli sum^o christiani. Que testimonia pfero psalterij: Profero quō sard^o cantas: aperi aures: tu cātas ista: cantas mecū: et nō cōcordas mecū. Ligua tua sonat: quō sonat mea: et cor tuū dissonat a corde meo. Nonne tu cantas ista: Vide testimonia orbis terrarū: cōmoueat a facie eius vniuersa terra. Et cui dicis: nō cōmoueri: Dicite in nationibus dñs regnauit a ligno. An forte hic obtinebūt: et dicēt se regnare a ligno: quā sustibus circūcellionū regnant: Be cruce christi regna: si a ligno regnaturus es. Nam lignū hoc tuū ligneum te facit: lignū christi mare te traiecit. Audi psalmū dicentē: Correxerit orbem terre quā nō cōmouebit: et tu dicis nō solum motū post correctionē: sed etiam diminutū. Tu verū dic: iste mentit^o: Pseudo pphete clamātes: Ecce hic est christ^o: ecce illic: verū dicūt: et ppheta iste mentit^o: Fratres cōtra istas apūssimas voces auditis in angulis strepitū: ille tradidit: et ille tradidit. Quid dic: Voces tue audiēde sunt: an voces dei? Et enī correxerit orbem terre quā nō cōmouebit. Ego tibi orbem terrarū ofido edificatū: tolle hostiam: intra in atria dñi. Hostias nō habes: ppter ea nō vis intrare. Quid est hoc: Si

Alia lra. † gentibus † nō habet.

hostiā tibi indiceret deus: taurū: hircū: arietem: inuenires quod afferres: indixit tibi humile cor: et non vis intrare: Hoc enim in te non inuenis: quia supbia tumuisti. Etenim correrit orbem terre qui non commouebit. **Judicabit populos in equitate. Tunc se illi plangent: qui nolunt modo diligere equitatem.** **Jocundent celi et exultet terra: Jocundent celi: qui enarrant gloriam dei. Jocundent celi quos dominus fecit: exultet terra quam populi celi. Celi enim predicatorum: terra auditores. Commoueat mare et plenitudo eius. Quod mare: Seculum. Commotus est mare et plenitudo maris. Omne seculum concitatum est aduersus ecclesiam cum dilataret et edificaret toto orbe terrarum. Be ipse commotio audistis in euangelio: Tradet vos ad iudicia. Commotus est mare: sed quam uinceret mare eum qui celos fecit: **Haudebunt capi et omnia que in eis sunt. Omnes lenes: omnes mites: omnes equi capi sunt dei. Tunc exultabunt omnia ligna siluarum: Ligna siluarum pagani sunt. Quare iam gaudet: Quia percisi sunt oleastri: et inserti in oliua. Tunc exultabunt omnia ligna siluarum: quia percise sunt ingetes arbores cedrine et cyprine: et imputribilia ligna trās lata sunt ad edificationem domus. Ligna siluarum erant: sed antequam iret in edificium. Tunc exultabunt omnia ligna siluarum. **Antefacie domini quoniam uenit: quoniam uenit iudicare terram. Primo uenit: et postea uenturus est. Primo uenit in ecclesia sua in nubibus. Que sunt nubes que eum portauerunt: Apostoli predicantes: de quibus audistis cum apertis legeret: Legatione inquit per christo fungimur: obsecrantes per christo reconciliari deo. Ipse sunt nubes in quibus uenit: excepto aduentu suo posteriore quo uenturus est iudicare uiuos et mortuos. Uenit primo in nubibus: hec prima uox ipsius sonuit in euangelio: **Amodo uidebitis filium hominis uenientem in nubibus. Quid est amodo: Nonne dominus postea uenturus est: quoniam se plangent omnes tribus terre: Prius uenit in predicatoribus suis: et impleuit totum orbem terrarum. Non resistamus primo aduentui: ut non expauescamus secundum. Et ue tunc pregnantibus et mamantibus. Audistis modo in euangelio: **Lauete: quia nescitis qua hora ueniat. In figura dicta sunt. Que sunt pregnantibus: et que sunt lactantes: Pregnantes aie dicunt: que habent spem in seculo: Que autem adeptę sunt: iam quod sperabatur per lactantibus sunt posite. Verbi gratia:**********

Emerere uult uillam: pregnans est: nondum enim factum est: tumet uterus in spe. Emit: peperit: adeo lactat quod emit. Ue pregnantibus et mammantibus. Ue qui habent spem in seculo. Ue qui herent his rebus quas de seculo pepererunt. Quid ergo debet facere christianus? Uti mundo: non seruire mundo. Quid hoc est? Habentes tanquam non habentes. Sic dicit his: sic hortatur quos non uult inueniri a die illa: tanquam pregnantibus et mamantibus: sic eos hortatur. **Be cetero fratres tempus breue est: reliquum est: ut qui habent uxores tanquam non habentes sint: et qui flent tanquam non flentes: et qui gaudent tanquam non gaudentes: et qui emunt quasi non utentes: et qui utuntur hoc mundo tanquam non utentes: preterit enim figura huius mundi. Uolo uos sine sollicitudine esse. Qui sine sollicitudine est: securus expectat quoniam ueniat dominus ipse. Nam qualis amor est christi: timere ne ueniat: Fratres non erubescimus: Amamus et timemus ne ueniat. Certe amamus? An peccata nostra plus amamus? Ergo ipsa oderimus peccata: et amemus eum qui uenturus est ad puniendum peccata. Ueniet uelimus nolimus. Non enim quia modo non uenit: ideo uenturus non est: Ueniet et quando nescis: et si patrum te inuenerit: nihil tibi obest quia nescis. Tunc exultabunt omnia ligna siluarum ante faciem domini: quoniam uenit prius. Et postea quid? Quoniam uenit iudicare terram. Et exultabunt omnia ligna siluarum. Uenit primo et postea iudicare terram: exultantes inueniat eos qui primo aduentui crediderunt: quoniam uenit. Nam: **Judicabit orbem terrarum in equitate: Non parte: quia non parte emit. Totum iudicare habet: quia per toto precium dedit. Audistis euangelium: quia cum uenerit inquit: congregabit electos suos a quatuor uentis. Congregabit electos omnes a quatuor uentis. Ergo de toto orbe terrarum: quia et ipse Adam aliquando hoc dixeram: orbem terrarum significat secundum grecam linguam. Quatuor enim litterę sunt: **A. B. A. et. M. Sicut autem greci loquuntur quatuor orbis partes has in capite litteras habent: α π λ η ν dicitur orientem: Δ υ σ μ η ν occidentem: α ρ χ τ ο ν aquilonem: μ ε σ η μ β ρ ι α μ meridiem: habes Adā. Ipse ergo Adā toto orbe terrarum sparsus est. In uno loco fuit et cecidit: et quodammodo comminutus impleuit orbem terrarum: sed misericordia domini undique collegit fracturas et conflauit igne caritatis: et fecit unum quod fractum erat. Nouit illud facere artifex ille:******

Alia lra.
t letent.

Alia lra.
t a facie.
t quia.

Alia lra.
t terre.

nemo desperet: multū quidem est: sed qui artifex cogitate. Ille refecit qui fecit: ille reformauit qui formauit. **J**udicabit orbē terrarū in equitate: et populos in veritate sua. **Q**ue ē equitas et veritas: **C**ōgregabit secū electos suos ad indicandū: ceteros autē sepabit ab inuicē. **P**ositurus ē enī alios ad dexterā: alios ad sinistrā. **Q**uid autē equi: quid verius: quā vt nō expectent misericordiā de iudice: qui noluerunt facere misericordiā: anteq̄ veniret iudex. **Q**ui autē voluerunt facere misericordiā: cum misericordiā iudicabunt. **B**icē enī eis ad dexteraz positus: **E**lenite benedicti patris mei p̄cipite regnū quod vobis paratū est ab origine mūdi. **E**t imputat opa misericordie. **E**suri enim et dedistis mihi māducare: sitiui et potastis me: et cetera. **R**ursus ad sinistras positus quid imputabit: **Q**uia noluerūt facere misericordiā: **E**t quo ibunt: **I**n ignem eternū. **I**ste auditus malus magnū gemitum faciet. **S**ed quid dixit alius psalmus: **I**n memoria eterna erit iustus: ab auditu malo non timebit. **Q**uid est auditus malus: **I**te in ignem eternū: qui patus est diabolo et angelis ei. **Q**ui gaudebit ab auditu bono: non timebit ab auditu malo. **Q**uomō gaudebūt ad auditū bonum: **E**lenite benedicti patris mei. **E**t a quo auditu non timebunt: **I**te in ignem eternū: qui patus ē diabolo et angelis eius. **H**ec est equitas: hec ē veritas. **J**udicabit enī orbem terrarum in equitate. **E**t populos in veritate sua. **A**n quia tu iniustus es: iustus nō erit iudex: **A**ut qz tu mēdax es: verax nō erit veritas: **S**ed si vis habere misericordes: esto misericors anteq̄ veniat. **D**imitte si quid in te cōmissum est: da ex eo qd̄ abundas. **E**t de cuius das: nisi de illius: **C**ū de illius das reditio est: si de tuo dares largitio eēt. **Q**uid enī habes qd̄ nō accepisti: **D**e sunt hostie deo gratissime: misericordiā: hūilitas: confessio: pax: caritas: **H**as apportem: et securi expectam: aduētū iudicis: qui iudicabit orbē terrarū in equitate: et populos in veritate sua.

Explicit Tractatus de ps. CXV.

Incipit Tractatus de ps. XCVI.

Magna spectacula deus p̄bet cordi christiano: et quib⁹ vere nihil possit iocūdus inueniri: si tñ assit palatū fidei: cui sapiat mel dei. **C**redim⁹ omnibus vobis q̄ in saluatore nostrū toto corde credidistis: inesse spiritū eius qui vos delectet:

cum legunt p̄phetie ante tot annos prolata ex ore sanctorū: et post tot annos implete in fide gentium. **M**agnā enim iocūditarē tunc carpebant ipsi sancti p̄phete: cum ea iam videbant in spiritu: nō impleta: sed ad huc futura. **E**rat enī eis magna delectatio: sed tamē et ipsi p̄ caritate qua in nos accesserāt q̄s nōdū videbāt: sed spū p̄turiebant: volebāt si fieri posset in hoc tpe nobiscum viuere: et vidē impleta q̄ in spiritu p̄phetebant. **I**nde dñs discipulis suis iam ista videre incipientib⁹: ait: **M**ulti iusti et p̄phete voluerūt videre q̄ videtis et nō viderūt: et audire q̄ auditis: et nō audierūt. **Q**uis enī viderēt ista in spū: tñ futura illis quodāmō formabant. **A**plis autē iā p̄sentia credebatur. **U**nde ille **S**ymeon iust⁹ quidā senex: multū exultauit vidēs infantem **J**esum: et agnoscēs in paruo magnū: et in exigua carne cognoscēs celi et terre creatorē. **M**ultū ergo exultauit: qz respōsum acceperat non se exiturū esse de hac vita: p̄usq̄ videret saluatore dei. **A**gnouit ergo illū: iocūdatur est: exultauit gaudio: et hoc ait: **B**ñe: nunc dimittis seruū tuū in pace: qz viderunt oculi mei salutare tuū. **M**agna est ḡ ista iocūditas: et hāc facit caritas. **B**electati sum⁹ cū psalmus iste cantaret: et quedā ibi ab omnibus intellecta sunt: quedā vō quātū arbitramur: aut a paucis: aut certe nō ab omnibus. **S**imul ergo illū in isto sermone i quo vobis seruim⁹: cōsideremus: et videamus quāta dignatione nos deus letificare voluit: p̄sentando que p̄misit: et nobis et nos exhibens veritatē p̄missis suis. **I**nscribit psalmus. **I**psi **D**avid: cū terra eius restituta est. **L**otū ad chruistū reuocemus: si volum⁹ iter recte intelligētie tenere: nō recedam⁹ a lapide angulari: ne intellect⁹ n̄ ruinā faciat. **I**n illo solidef: qd̄ instabili motu nutabat: in illo incubat: qd̄ p̄ incerta pendebat. **Q**uicqd̄ dubitatiois h̄ hō in aīo: audit scripturis dei a chruisto nō recedat: cū ei fuerit i illis v̄bis chruist⁹ reuelat⁹: intelligat se intellexisse: **A**siq̄ aut pueniat ad chruisti intellectū: nō se p̄sumat intellexisse: **F**inis enī legis chruist⁹ est ad iusticiā omī credēti. **Q**uid ē ḡ: et quō accipit i chruistū cū terra ei⁹ restituta ē: **N**ā quō **D**avid intelligat chruist⁹: facile est agnoscē. **C**hrust⁹ enī ex maria: et ex semie dauid: et qz ex semine ei⁹ futur⁹ erat: p̄p̄ea nomē eius i figura p̄phabat. **E**rgo **D**avid x̄ps: qz et interpretat **D**avid māu forū. **E**t q̄s tā manu foris: q̄s